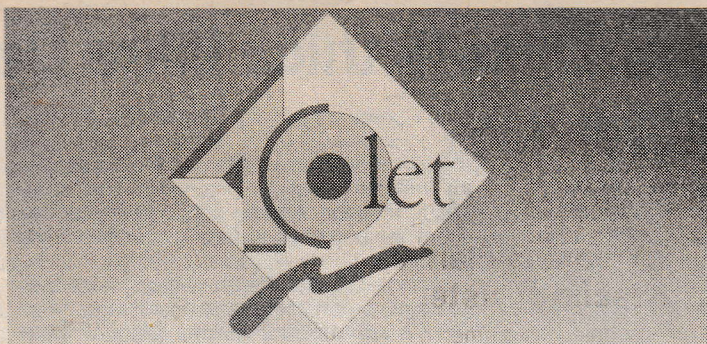

Desetletnica Iskre Delte

Smo za odprti domači trg pod enakimi pogoji

S Prešernovo »Zdravljico«, ki jo je zapel Ljubljanski oktet, se je v četrtek, 19. maja v nabito polni veliki dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani začela slavnostna akademija ob 10-letnici Iskre-Delte. Med številnimi prisotnimi se je akademije udeležil tudi predsednik Izvršnega sveta Skupščine SRS Dušan Šinigoj in drugi visoki povabljeni gostje. Po pozdravu prisotnim je Ljubljanski oktet zapel pesem »Triglav, moj dom«, nakar je navzoče nagovoril generalni direktor Iskre Delte Janez Škrubej.

Slavnostni govornik na akademiji je bil predsednik predsedstva SRS Janez Stanovnik.

Drugi del sporeda akademije je izvedel orkester Slovenske filharmonije pod dirigentsko palico Uroša Lajovica. Najprej je odigral Simfonijo št. 8 v h-molu »Nedokončano« Franza Schuberta, nakar je sledil Koncert za trobento in orkester v Es-duru Johanna Nepomuka Hummla, v katerem je briljantno odigral solistične parte na trobento Stanko Arnold. Za konec pa je filharmonija odigrala živahno in duhovito uverturo Italijanka v Alžiru Gioacchinija Rossinija.

Ob koncu akademije so še izročili priznanja in pohvale številnim sodelavcem Delte in OZD, ki z njo sodelujejo ter zaslužnim delavcem Iskre-Delte.

Hkrati s proslavo pa sta bili v Cankarjevem domu še razstava ob obletnici in že tradicionalna Letna šola Iskre Delte, ki se je začela v sredo, 18. maja in končala v petek, 20. maja, med katero so številne udeležence seznanili z novimi izdelki Iskre-Delte, računalniškimi komunikacijami ter razvojem, izgradnjo in optimalnim upravljanjem velikih informacijskih sistemov.

D. Ž.

Janez Škrubelj: Od 2000 zaposlenih več kot polovica z višjo in visoko izobrazbo

Deset let je kratko obdobje za razvoj neke dejavnosti, predvsem če je dejavnost takšna, da se hitro razvija in če je pri tem še treba nadoknaditi velik zaostanek.

Bili so že poskusi proizvodnje računalnikov ob koncu šestdesetih let in v začetku sedemdesetih v Jugoslaviji, vendar brez uspešnega razvoja, proizvodnje, vzdrževanja in programske podpore, ki jo ta proizvodnja potrebuje in zato ti poskusi niso uspeli.

Leta 1977 se je nekaj delavcev ELEKTROTEHNE odločilo, da ne bodo samo prodajali računalnikov, temveč so začeli z načrtovanjem lastnega računalnika po svoji lastni zamisli in so ga 25. maja 1978, v čast rojstnega dne tovariša Tita dali kot prvi domači računalnik tudi v pogon.

S tem se je začelo obdobje dokazovanja in

naporov vseh zaposlenih na vseh treh karakterističnih področjih: tehnološkem, organizacijskem in tržnem.

Na tehnološkem področju smo uspeli v teh letih razviti in vpeljati v proizvodnjo video terminale, mikroročalnike, super mikro računalnike, mini in supermini 32-bitne računalnike. Zelo pomembna je bila tudi izdelava lastnega koncepta vzdrževanja proizvedenih proizvodov.

Danes se pripravljamo na prehod na novo generacijo računalnikov na temelju paralelnega procesiranja.

Zelo pomemben je bil tudi razvoj lastne programske arhitekture ter komunikacijskih orodij za gradnjo računalniških mrež in prenosa podatkov.

Naslednja prelomnica je bila izgradnja lastnega šolskega centra v Novi Gorici ter izgradnja razvojno-proizvodnega centra, ki je začel obratovati decembra lanskega leta in je tudi sad lastne zasnove ter zgrajen po lastni tehnologiji.

Organizacijski mejniki so spremljali tehnološke mejnike:

— Zakon o obveznem združevanju na področju računalništva je sprejela Skupščina SRS.

— ELEKTROTEHNA — ISKRA — GORENJE — združitev kadrovskih, razvojnih in proizvodnih kapacitet. Referendumska odločitev delavcev Delte, da so člani dveh SOZD, je bila zato, da bi se združitev teh kapacitet še bolj utrdila.

— Ustanavljanje malih kooperativ.

Delta je vseskozi dajala velik poudarek izobraževanju in kadrom. Od 2000 zaposlenih je prek 50% z visoko in višjo izobrazbo, ob delu se izobražuje prek 250 delavcev in štipendiramo več kot 300 dijakov in študentov.

Tržni mejniki:

Na domačem trgu smo se organizirali na področju celotne Jugoslavije, kjer smo organizirali razvojne, servisne in prodajne centre v vseh republikah tako, da praktično kar tretjina delavcev Iskre Delte dela v drugih republikah.

Organizirali smo se tudi tako, da lahko zmeraj bolj nudimo kompletne rešitve uporabnikom in ne samo računalnikov. Zato smo doma za odprt trg pod enakimi pogoji.

Na zunanjih trgih smo se trudili najti optimalno pot in mislim, da smo na pravi poti za trženje naših izdelkov, tako na zahodu, kot na vzhodu, pri čemer ima zelo pomembno mesto tudi naša firma v Avstriji.

Od letošnjega planiranega izvoza 10 mio \$

smo v prvem trimesečju že realizirali 2,5 mio \$.

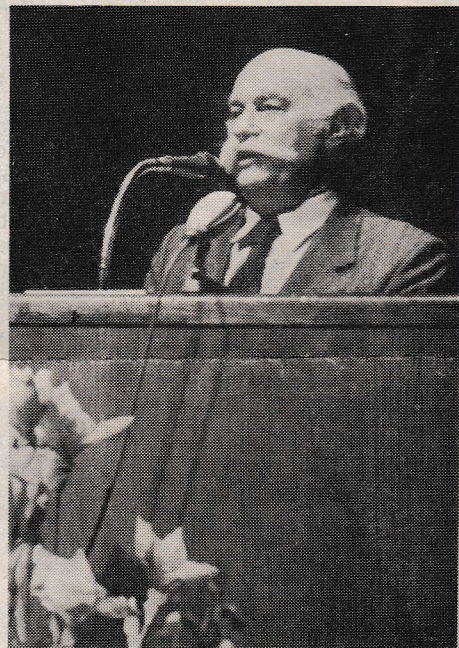
Velik uspeh Iskre Delte predstavlja uspešna inštalacija njenih proizvodov na Kitajskem, izvedba zimske univerziade na Češkem ter uspešen prodor v nemško firmo Mercedes.

Razvoj navedenih treh področij — tehnološkega, organizacijskega in tržnega — je DELTA spremljala z velikimi finančnimi napor, ker je vse to financirala z lastnimi sredstvi in ob pomoči uporabnikov.

Delta je v tem obdobju zgradila lastni kader, tehnologijo in lastne izdelke, ki jih tako domači kot tuji trg sprejema in na osnovi izkušenj tudi strategijo za naslednja leta.

Zato sem prepričan, da govorim v imenu vseh svojih sodelavcev, če rečem, da nas še tako težki časi, v katerih je Jugoslavija, v nadaljnjem vzponu ne bodo mogli omajati.

Zahvaljujemo se predsedniku predsedstva SRS Janezu Stanovniku, da je sprejel naše povabilo in ga prosim, da prevzame besedo.

Janez Stanovnik, predsednik
Predsedstva SR Slovenije

Informatika odpira pot v postindustrijsko družbo

Dovolite, da vam čestitam za desetletni jubilej. Razumeli boste, da mi ob takem jubileju misli uhajajo prek ograje vaše tovarne v meje naše ožje in širše domovine — Slovenije in Jugoslavije. Menim, da je Iskra Delta in gospodarska veja mikroelektronike, ki ji Iskra Delta pripada, simbol velikega epohalnega preloma, ki ga danes doživljamo. Iskra Delta je lastavica, ali znanilka nove dobe.

V marsikaterem primeru lahko govorimo o ključnem zgodovinskem pomenu, ki ga ima ta industrija v današnjem gospodarko-zgodovinskem dogajanju. To, kar je bila električna energija na prehodu iz 19. v 20. stoletje, je nedvomno mikroelektronika na prehodu iz

20. v 21. stoletje. To je ne samo nova industrijska veja, dogodek, kakršni so že bili doslej v gospodarski zgodovini. Nazadnje: imeli smo novo vejo kemije; pojavila se je nova veja avtomobilске industrije; vendar nobena izmed teh novih pomembnih vej, ki so se v gospodarski zgodovini pojavljale doslej, ni imela tako prelomnega in epohalnega pomena, kakršnega ima danes elektronika, ki nam z informatiko odpira pot v postindustrijsko družbo.

Menim, da je zato primer in uspeh vašega, relativno mladega desetletnega jubileja Iskre Delte za vse nas poučen primer in vas prosim, da mi zaradi tega dovolite, če tu pred vami, ki ste to zgodovino delali in živeli, povem nekaj besed o tem, kako vaš uspeh doživljam jaz sam in kako bi želel, da bi ga doživeli skupaj z vami vsi Slovenci in Jugoslovani.

Mislim, da je industrijska veja, ki ji pripadate, v pravem smislu besede industrija industrije. Kajti, vi ne proizvajate samo strojev za prodajo, ampak vnašate novo, tako imenovano visoko tehnologijo v celotni gospodarski mehanizem. In v tem pogledu bi upravičeno govorili o vaši industrijski veji kot o infrastrukturni veji, ki kot taka prenavlja celotni industrijski mehanizem. Mislim, da je, kar je za vašo gospodarsko vejo najpomembnejše to, da v naši gospodarski veji inovacija postaja vaš tekoči in vsakodnevni izdelek. Inovacija v vaši industriji ni to, kar je bila v zgodovini in kar je bila v mnogih drugih industrijskih vejah, kjer je inovacija epizodni in periodični dogodek, ki spremeni proces produkcije, ali način produkcije za neko določeno dobo in se potem vrne k rutini. V vaši industrijski veji rutine ni, ampak postaja inovacija znanstveno raziskovanje. Generacija tehnologije postaja vaša osnovna naloga, postaja vaš izdelek. Samo to dejstvo, da postaja znanost in seveda z znanostjo, ki je vedno iskanje resnice, da skupaj z znanostjo tehnologija in inovacija postajata bistveni element vašega industrijskega področja, oz. Iskre Delte, vnašate s tem povsem nov pristop v samo kalkulacijo stroškov. V vaši kalkulaciji stroškov dobiva namreč znanstveno raziskovalno delo, dobiva tehnologija, dobiva inovacija največji delež, kar seveda bistveno spreminja celotni gospodarski pristop, kakršnega je na začetku imela vaša industrija in kakršnega naj bi sčasoma dobil celotni gospodarski mehanizem.

V tem smislu menim, da lahko govorimo o vaši industrijski veji kot o tipični veji tako imenovane dematerializacije proizvodnje, dematerializacije, v kateri surovina in celo energija dobivata sekundarno mesto v primerjavi s tem, kar postaja glavno — in to je znanje, tehnologija, inovacija. Vi ste v tem smislu primer industrije, ki je odpravila visoke dimnike, primer industrije, ki je uspešno pričela reševati problem varčevanja, problem reciklaže in vrsto problemov okolja. Sodim, da je ta vidik, ki ne zadeva samo vaše industrijske veje, ampak z vašo pomočjo pre-rašča infrastrukturno v celotno gospodarstvo in pomaga celotnemu gospodarstvu reševati probleme, v katerih se je svetovno gospodarstvo zvijalo v sedemdesetih letih, namreč problem požrešnosti v porabi energije in primarnih materialov, da namreč vaša industrija omogoča varčevanje s surovinami, učinkovito reciklažo surovin in iskanje novih materialov, kar vse stroji, ki jih proizvaja vaša industrija, ne samo omogočajo, temveč tudi izredno pospešujejo.

Tretji element nauka, ki ga vidim iz vaše izkušnje, je element podjetništva. V vaši

stroki se pojavlja dokaj drugače, kot smo podjetništvo razumeli in bili navajeni podjetništva doslej. Doslej je bilo podjetništvo v glavnem organizacijska sposobnost, sposobnost optimalizacije faktorjev proizvodnje, doseganje čim manjših stroškov, skratka to, kar ekonomisti menimo, da je naša glavna naloga: proizvesti čim več iz čim manj. Vaša naloga gre prek tega. V vaši stroki postaja podjetništvo prvič in v pravem smislu upravljanje s tehnologijo, upravljanje z znanstveno inovacijo. Podjetnik v vaši stroki ni zgolj organizator proizvodnje, podjetnik v vaši stroki je tisti dinamični faktor, ki neprestano in vsakodnevno ustvarja z iskanjem neprestano novega. Novo, inovacija, postaja zaradi tega v tej industriji kontinuiran proces in kot tak integralni sestavni del samega procesa proizvodnje.

Kot je generalni direktor pravkar dejal, tržnost, ki bi jo omenil kot četrti faktor, kot četrti izkušnja, ki jo lahko potegnem iz vašega dosedanjega dela in uspeha, tržnost je v vaši industriji bistveni element uspeha, kajti tržnost v takšni industriji, kot je vaša, nikakor ni zgolj vprašanje cenovne konkurence, ampak postaja tržnost predvsem bitka za kakovost. Konkurenca na vašem področju ne poteka med kvantiteto, med kvantitetami, ampak se vodi izključno med kvaliteta, med različnimi performansami.

Ne vem, če sem v tem pogledu dovolj jasen, kajti čutim, da je v tem pogledu v naši jugoslovanski javnosti vse preveč nejasnosti. Kajti trg ne vzporeja tako imenovanih enakih izdelkov z enakimi cenami, ampak trg vrednoti kakovost in to vrednotenje kakovosti postaja dejansko dinamični faktor proizvodnje. Trg ni nadomestil plana, ampak je trg instrument, ki je absolutno nenadomestljiv. Ni nikakršnega racionalnega izračuna, ki bi lahko zamenjal sodbo, kvalitativno sodbo potrošnikov. Seveda, samo to dejstvo bistvene usmerjenosti v tržnost v vaši industrijski veji ima svoje posledice v pogledu globalizacije vaše industrijske veje. Ta industrijska veja ni več to, kar so tradicionalno bile industrijske veje kot tekstilna, lesna, gumarska, ali katerakoli druga. Vaša industrijska veja je po definiciji svetovna in čeprav je vaš uspeh tu in sedaj, doma — v Sloveniji in Jugoslaviji —

vaša industrija in nadaljevanje vaše industrije lahko napreduje le v najtesnejšem povezovanju s svetom in svetovnim trgom v eno in drugo smer — v izvozno, kot tudi v uvozno smer. Tu, na širokih morjih svetovnega trga, se seveda srečujete s pojavi, ki so vse drugo kot svobodna konkurenca. Tu se srečujete z giganti, ki jih danes imenujemo transnacionalne, ali multinacionalne kompanije. In vendar vaša, v svetovnih relacijah relativno skromna industrija (dva tisoč zaposlenih in od tega več kot polovica strokovnjakov z visoko in višjo izobrazbo), za naše razmere ni majhna stvar. V svetovnih relacijah se srečujete z giganti, ki po svojem obsegu in po svoji kapaciteti daleč presegajo vaše razmere, vendar to ste pokazali in dokazali, da to srečanje med Davidom in Golijatom ni brezupno, ampak da pravilna koncentracija na ključne točke in v tej koncentraciji doseganje najboljših rezultatov na pravilno izbranih smereh razvoja, da to soočanje ni samo možno, ampak ste tudi dokazali, da je lahko tudi uspešno. S tem ste seveda potrdili bistveno izvozno usmerjenost vaše industrije.

Zopet me moja vsakodnevna rutina vodi po malem v polemnično razmišljanje in razpravo z našo vsakodnevno jugoslovansko stvarnostjo, kjer, na žalost, sodijo, da je izvoz pač za to, da se zasluži devize, dinamični faktor razvoja pa je namreč uvoz, pravijo, s katerim uvažamo nove stroje, kar nas pripelje naravnost v izvozno substitutno filozofijo, ki nas je pripeljala tja, kjer smo danes.

Samo pravilna izvozna usmerjenost je resnično razvojna usmerjenost. Samo razumevanje, da pomeni boj na svetovnih trgih boj za kakovost, boj za obstanek, da pomeni krepitev, tisto krepitev, ki vodi k nenehnemu izboljševanju kakovosti. S tako izvozno usmerjenostjo in zanemarjujoč strah pred velikimi viharji in valovi na svetovnem trgu ste lahko dosegli tisto kakovost in tiste uspehe, ki jih danes lahko vsi praznujemo.

In na koncu je vaša industrijska veja zame primer veje, ki se je skoncentrirala na človeški kapital, ki po mojem globokem prepričanju ima in mora imeti prihodnost. To ni industrija, ki prvenstveno investira v stroje, to je industrija, pri kateri postaja software čedal-

(Dalje na 14. strani)

Desetletnica Iskre Delte

(Nadaljevanje s 13. strani)

je pomembnejši in je hardware dejansko sekundarnega pomena. Moram pa reči, da me kot laika na vašem področju vaš hardware čedalje bolj impresionira. Čedalje bolj impresionira, kajti, čeprav se komaj naučim dela z enim strojem, že izdelate drugega, ki zahteva od mene, da grem znova v prvi razred osnovne šole.

To dejstvo, da ste tako skoncentrirani na človeški kapital, vam daje dve ogromni prednosti. Prvič, prednost fleksibilnosti. Ko se ukvarjamo danes s prestrukturiranjem celotne nacionalne ekonomije, se vsak dan in to mučno, srečujemo s problematiko rigidnosti.

Vaša industrija je prav zaradi tega, ker je tako zakoreninjena v razvoju človeškega kapitala, dosegala tisto fleksibilnost, ki jo današnji nemirni in negotovi časi sveta in svetovnega trga zahtevajo.

Da bi pa dosegali optimalno fleksibilnost, moramo seveda vedno kombinirati optimalno velikost z velikim številom obkrožajočih manjših enot. In prav to dejstvo, da imate osnovni steber vaše industrije, ki ste ga postavili v Stegnah in, da ta steber spodbuja okrog sebe rast drobnega gospodarstva, ki ga pospešuje in podpira prav ta osnovni steber, to je tista ogromna vrednost. Kajti samo na ta način lahko dosegamo tisto mobilizacijo človeškega kapitala, potenciala, ki nedvomno v

naših delovnih ljudeh je in, ki je edino porok naše prihodnosti.

Zaradi tega bi vam rad dejal, ko danes slavimo vaš uspeh, da nimam iluzij, da je vse samo uspeh. Uspeh se dosega, kot so znali reči že stari, da se samo prek trnja prihaja do zvezd. In seveda prek trnja ste prihajali tudi vi in moram reči, da bodeča ograja okrog vas še ni odstranjena. Vendar sem globoko prepričan, da boste z isto kranjsko trmo, s katero ste premagovali prvih deset let, premagovali in zmagovali v bodočnosti in, da se bomo na vaši izkušnji vsakodnevno učili tudi vsi mi drugi.

Prav lepa hvala in vam iskreno še enkrat čestitam k jubileju!

Priznanja in plakete

Ob 10-letnici Iskre Delte se delovna organizacija želi zahvaliti posameznikom in kolektivom za večletno ustvarjalno sodelovanje in pomoč pri razvoju domače računalniške tehnologije in Iskre Delte.

Zato delavski svet DO podeljuje naslednja priznanja delovne organizacije:

naziv častnega člana prejmejo:

VID BRATAŠEVEC, samostojni kulturni delavec — oblikovalec
IVICA DERANJA, direktor Elektroistra, Pula
FRANC KODELA, vodja sektorja za informatiko, Mercator Ptuj
POLDE MAČEK, predsednik poslovnega odbora LB-združena banka
JANKO SMOLE, svetovalec Ljubljanske banke v Beogradu
ERIK VRENKO, predsednik Republiškega komiteja za znanost in tehnologijo
FRANC ŽERDIN, svetovalec poslovnega odbora Ljubljanske banke — združene banke Ljubljana
dr. IZTOK WINKLER, predsednik Mestnega komiteja Zveze komunistov Slovenije

Plakete Iskre Delte prejmejo posamezniki:

CIRIL BAŠKOVIČ, Centralni komite Zveze komunistov Slovenije
MARJAN CERAR, Belinka Ljubljana
ALEŠ ČERIN, Izvršni svet Socialistične republike Slovenije
JOŽE DEMŠAR, Slovenijales-Alples
DALI DJONLAGIČ, Univerza Maribor
DORE DOVEČAR, Republiški sekretariat za notranje zadeve
PAVLE GANTAR, Iskra
dr. TOMAŽ KALIN, Inštitut Jožef Štefan
VLADO KLEMENČIČ, Centralni komite Zveze komunistov Slovenije
ŠTEFAN KOROŠEC, Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije
FRIDERIK KOVAČ, Liko
FRANC MANDELJC, Računalniški center Univerza Ljubljana
ANTON MATJAŠIČ, Ljubljanska banka-Gospodarska banka
LJUBO MITROVIČ, Iskra Beograd
LOJZE NOVAK, Lesnina
PETER PETROVIČ, Gorenje
MARTIN PRAŠNIČKI, Tovarna avtomobilov Maribor
HERMAN RIGELNIK, Gorenje
TOMAŽ SELJAK, Računalniški center Univerza Mrb.
JOŽE SETNIKAR, Ljubljanska banka-združena banka
UROŠ SLAVINC, Republiški komite za industrijo in energetiko
RANKO SMOKVINA, Jadroagent Rijeka
JOSIP STANTIČ, Agros, Subotica
DUŠAN ŠINIGOJ, Izvršni svet Socialistične republike Slovenije
FABIO ŠKOPAC, Iskra
ERNEST VIG, progres Slovenj Gradec

JANEZ VIPOTNIK, Iskra
JOŽE VONTA, Tekstil
JOŽE ZAGOŽEN, Gorenje
JURIJ ZAVEC, Industrijsko montažno podjetje Ljubljana
JANEZ ZEMLJARIČ, Zvezni izvršni svet
DEC — Geneve, Pier Carlo Falotti

in uporabniki

BELINKA, Ljubljana
GOZDNO GOSPODARSTVO, Maribor
INDUSTRIJSKO MONTAŽNO PODJETJE-IMP, Ljubljana
ISKRA ZORIN — CENTER ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV, Ljubljana
JUGOTEKSTIL-IMPEX, Ljubljana
KRKA, Novo mesto
LJUBLJANSKA BANKA — združena banka Ljubljana
LJUBLJANSKA BANKA — Gospodarska banka, Ljubljana
MERCATOR SOZD, Ljubljana
MERCATOR-MIP, Ptuj
NARODNA BANKA Socialistične republike Slovenije, Ljubljana
RADIO-TELEVIZIJA LJUBLJANA
SKUPŠČINA MESTA LJUBLJANA
TOVARNA AVTOMOBILOV MARIBOR
TEKSTIL, Ljubljana
UNIVERZA — Računalniški center, Ljubljana
UNIVERZA — Računalniški center Maribor
ETA Cerkno
ELEKTROTEHNA SOZD Ljubljana
CROATIA, Zagreb
DALMACIJA, Dugi rat
INA-Trgovina, Zagreb
Prvomajska, Raša
PTT, Zagreb
ENERGOGAS, Beograd
INSTITUT ZA BEZBEDNOST, Beograd
PRVI PARTIZAN, Titovo Užice
ROBNE KUĆE, Beograd
UPRAVA ZA INFORMIRANJE JLA, Beograd
LJUBLJANSKA BANKA — osnovna banka, Novi Sad
RUDNIK ŽELJEZOVE RUDE, Ljubija Prijedor
SODASO, Tuzla
EMO, Skopje
PTT, Skopje

Za 10-letno neprekinjeno delo v delovni organizaciji Iskra Delta prejmejo plaketo naslednji sodelavci:

Marjan Bračko, Vanja Bufon, Jože Marjan Buh, Katarina Eržen, Metoda Gojković, Ivo Jožič, Lea Kolár, Mihajlo Komunjer, Marina Miličević, Marjan Murovec, Vladimir Pečar, Lidija Habinc Perko, Momčilo Popara, Edvard Saksida, Albin Sibila, Snežana Starec, Ratimir Stefanović, Breda Stepančič, Krstan Šarac, Janez Škrubelj, Karmen Zahariaš, Lidija Zalaznik, Damjan Žemva.